

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO
PAPILDYMO 418¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2412**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2023 m. balandžio 26 d. sprendimo Nr. SV-S-905 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 418¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIVP-2412 (toliau – Projektas) dėl šių priežasčių:

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 30 straipsnyje įtvirtintu minimalios ir proporcingos priežiūros naštos principu, priežiūrą atliekančių subjektų priežiūros veiksmai privalo būti proporcingi ir tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti, proporcingi ūkio subjektų dydžiui ir administraciniam gebėjimams, atliekami siekiant kuo mažiau trikdyti ūkio subjektų veiklą; poveikio priemonės ūkio subjektams taikomos tik tada, kai priežiūros tikslų negalima pasiekti kitu būdu (*ultima ratio*); poveikio priemonės yra proporcingos pažeidimo pobūdžiui ir juo padarytai žalai. Projekto aiškinamajame rašte nėra pateikta pagrindimo, kokių būtinų ir pagrįstų administravimo tikslų bus pasiekta, skyrus administracines baudas, taikomas padarius vietinės rinkliavos už naudojimąsi gyvenamųjų vietovių viešąja ir poilsio infrastruktūra, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme, išskyrus vaikus iki 18 metų (toliau – vietinė rinkliava), nuostatuose nustatytos vietinės rinkliavos mokėjimo tvarkos pažeidimą (toliau – bauda). Taip pat Projekto aiškinamajame rašte nėra pateikta pagrindimo, ar siūlomas teisinis reguliavimas yra proporcingas siekiamiems tikslams, ar tokia poveikio priemonė atitinka *ultima ratio* sąlygas ir yra proporcinga galimam pažeidimų pobūdžiui ir potencialiai ūkio subjekto padarytai žalai.

2. Projekto aiškinamajame rašte neatskleista ir Projekte nėra aiškiai įvardyta, kokiems subjektams bus taikoma administracinė atsakomybė.

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad vietinė rinkliava siejama su atvejais, kai kurortuose, pavyzdžiui, Palangoje, mokestis būtų renkamas, įvažiuojant į miestą. Tačiau, įvertinus savivaldybių teisės aktus, matyti, kad rinkliavą už naudojimąsi gyvenamųjų vietovių viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra pagal Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 11 punktą savivaldybės yra nustačiusios apgyvendinimo paslaugų teikimui. Apskaičiuoti ir mokėti šią rinkliavą nustatyta apgyvendinimo paslaugos teikėjams (fiziniais ir juridiniais asmenimis). Apgyvendinimo paslaugų teikimui, kaip ūkinei veiklai, nustatyta ūkinės veiklos reguliavimo priemonė – licencijavimas, kuris reglamentuojamas Turizmo įstatyme. Klasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas gali teikti apgyvendinimo paslaugų teikėjas, turintis Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos (toliau – VVTAT) išduotą galiojantį apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą. Neklasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas gali teikti apgyvendinimo paslaugų teikėjas, VVTAT įtrauktas į neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjų sąrašą.

Kol kas nėra viena savivaldybė nėra nustačiusi vietinės rinkliavos įvažiuojant į tam tikrą miestą kaip rinkliavos už naudojimąsi gyvenamųjų vietovių viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra pagal Rinkliavų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 11 punktą. Todėl nors iš aiškinamojo rašto nuostatų, siūlomo papildyti Administracinių nusižengimų kodekso skyriaus pavadinimo (XXII skyrius „Administraciniai nusižengimai, susiję su transportu ir kelių ūkiu“) ir viešojoje erdvėje pateiktos informacijos galima daryti prielaidą, kad Projekto parengimo tikslas greičiausiai susijęs su įvažiavimo į miestą rinkliavos mokėjimu, tačiau iš tiesų Projektas aktualus apgyvendinimo paslaugų teikėjams.

Be to, Projektu siūloma nustatyti administracinę atsakomybę tik fiziniams asmenims, neįtraukiant juridinių asmenų vadovų ar kitų atsakingų asmenų. Atsižvelgiant į tai, kad, remiantis atitinkamais savivaldybių teisės aktais, Projektas būtų aktualus apgyvendinimo paslaugų teikėjams, toks teisinis reguliavimas antikorupciniu aspektu vertintinas neigiamai, nes būtų sudarytos nelygios (t. y. prastesnės) fizinių asmenų, teikiančių apgyvendinimo paslaugas, veiklos sąlygos, palyginti su sąlygomis apgyvendinimo paslaugos teikėjams – juridiniams asmenims, kurių vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims atsakomybė už šį pažeidimą nebūtų taikoma.

3. Projekto aiškinamajame rašte nėra pagrįsta, koku tikslu numatoma administracinė atsakomybė už vietinės rinkliavos nesumokėjimą.

Savivaldybės nesumokėtą vietinę rinkliavą iš vietinės rinkliavos mokėtojo išieško remdamosi atitinkamais savivaldybių teisės aktais, reguliuojančiais nesumokėtos vietinės rinkliavos išieškojimo tvarką. Pvz., Vilniaus miesto savivaldybės administracija vadovaujasi Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu „Dėl Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Vilniaus miesto viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra nepriemokų išieškojimo tvarkos aprašo tvirtinimo“, kuris yra patvirtintas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies 2 punktu ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 7 d. sprendimu Nr. 1-1266 „Dėl vietinės rinkliavos už naudojimąsi Vilniaus miesto savivaldybės viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra nustatymo“ patvirtintais Vilniaus miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už naudojimąsi Vilniaus miesto savivaldybės viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra nuostatais. Remdamasis šia tvarka, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Finansų ir ekonomikos skyriaus Mokesčių poskyris kiekvienam rinkliavos mokėtojui atskirai parengia nepriemokų suvestinę. Tuomet pagal parengtą suvestinę siunčiami pranešimai rinkliavos mokėtojams apie įsiskolinimą ir prievolę sumokėti vietinę rinkliavą už naudojimąsi Vilniaus miesto savivaldybės viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra per 20 kalendorinių dienų nuo priminimo išsiuntimo dienos. Ir tik tuomet, jei, praėjus nustatytam terminui, vietinės rinkliavos mokėtojas rinkliavos nesumoka, siunčiamas priminimas registruotu laišku ir pradedamos įsiskolinimo išieškojimo procedūros. Tai rodo, kad savivaldybės turi įvairių priemonių bendrauti ir bendradarbiauti su vietinės rinkliavos mokėtojais, kraštutiniu atveju pateikusios kreipimąsi antstoliams dėl įsiskolinimo išieškojimo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Projektu siūloma administracinės atsakomybės priemonė neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintų teisėkūros proporcingumo ir tikslingumo principų, ji būtų perteklinė ir netikslinga.

4. Projekto aiškinamajame rašte neatskleista ir Projekte nėra aiškiai įvardyta, kokie subjektai taikys administracinę atsakomybę.

Projektu siūlomo reguliavimo praktinis įgyvendinimas neatsiejamas nuo papildomų žmogiškųjų, administracinių ir finansinių sąnaudų. Atsižvelgiant į tai, kad galimos sąnaudos nebuvo įvertintos, nėra aišku, ar sukuriama administracinė našta ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidos neviršys galimos Projektu siekiamos naudos. Dėl šių priežasčių Projekto nuostatos prieštarauja

Teisēkūros pagrindu īstatymo 3 straipsnyje ītvirtintiems teisēkūros proporcingumo ir tikslingumo principams.

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras